

Druhy a složení potravin

Přednáška 6

Doc. MVDr. Bohuslava Tremlová, Ph.D.

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Magisterský studijní program
Veterinární hygiena a ekologie

Obsah přednášky

- Med a další včelí produkty

- Suroviny rostlinného původu

Med a další včelí produkty

Význam chovu včel

- získávání a zpracování včelích produktů
- včela jako opylovatel kulturních i planě rostoucích rostlin

Rozdělení včelích produktů

- 1. skupina = rostlinný materiál obohacený a upravený → med, propolis a pyl
- 2. skupina = ryze včelí produkty → vosk, mateří kašička a včelí jed

Med

- potravina přírodního sacharidového charakteru, která je vytvořena společenstvím včel z nektaru nebo medovice z živých částí rostlin, kterou včely sbírají, přetvářejí, kombinují se svými specifickými látkami, uskladňují a nechávají zrát v plástech

Vznik medu

- při sběru včela přidává k nektaru nebo k medovici výměšky svých vlastních trávicích žlázek, které obsahují enzymy - štěpí složité cukry na jednoduché cukry → tím začíná proces zrání medu
- včela dokáže aktivně z nasbíraného nektaru odfiltrovat škodlivé látky – zbytky pesticidů, těžké kovy a rezidua nejrůznějších škodlivin

Složení medu

- voda
- cukry – jednoduché, složité
- minerální látky
- bílkoviny
- další látky – vitamíny, pylová zrna, barviva, organické kyseliny

Druhy medu

- základní rozdělení = podle původu → květový a medovicový
- květový med - podle konkrétních rostlin, jejichž pyl obsahuje → akátový, lipový

- podle způsobu získávání a úpravy → vytočený, plástečkový, lisovaný, vykapaný, med s plástečky, filtrovaný, pastový, pekařský

Požadavky na kvalitu, vlastnosti

- základní požadavky dle vyhlášky
- senzorycké vlastnosti → chuť, vůně, barva, konzistence

Uchovávání medu

- obal
- teplota
- světlo
- vlhkost
- ostatní produkty

Problémy?

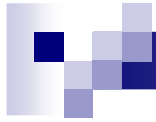
- zdravotní nezávadnost medu, onemocnění včel
- med na pranýři – falšování
- mýty a pověry

Ostatní včelí produkty

- **Propolis** - v propolisu bylo zjištěno 34 léčivých složek. Propolis obsahuje 50 - 60 % pryskyřic, 10 - 12 % éterických olejů a asi 5 % pylu.
- **Kvěťový pyl** - velmi cenný včelí produkt bez kterého by včely zahynuly- včely nosí jako svou základní potravu v tzv. rouskách na zadním páru noh.
- **Včelí vosk** - je žláznový sekret včel dělnic.
- **Apisin = včelí jed** - bezbarvá kapalina hořkokyselé chuti s jemnou aromatickou vůní.
- **Mateří kašička** je hustá smetanově žlutá látka typické vůně a kyselé chuti.

Děkuji za pozornost.